

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-49-02

До реєстр. № 9585 від 07.08.2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 13 вересня 2023 року (протокол № 88), розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, реєстр. № 9585 від 07.08.2023, поданий Кабінетом Міністрів України (далі – законопроект).

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є законодавче закріплення можливості реалізації прав іноземців та осіб без громадянства, які захищають територіальну цілісність України, та членів їх сімей на отримання посвідок на тимчасове проживання, дозволів на імміграцію або набуття громадянства України.

Законопроектом, зокрема, пропонується передбачити наступне:

- громадяни Російської Федерації та громадяни Республіки Білорусь, які в період з 24 лютого 2020 року набули громадянство України відповідно до Закону України “Про громадянство України” і подали зобов’язання припинити іноземне громадянство, зобов’язані подати документ про припинення іноземного громадянства протягом 12 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану, якщо строк виконання поданого зобов’язання сплив;

- особи, які набули громадянство України під час воєнного стану і подали зобов’язання про складання іспитів з основ Конституції України, історії України та на рівень володіння державною мовою і які проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, мають право виконати

взяте зобов'язання протягом двох років з дня припинення чи скасування воєнного стану;

- розгляд та прийняття заяв про набуття громадянства України від громадян Російської Федерації припиняється до спливу 12 місяців з дня припинення або скасування воєнного стану, зазначене обмеження не поширюється на:

осіб, які мають визначні заслуги перед Україною чи прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес для України, їх подружжя;

осіб, які проходять/проходили військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту або Національній гвардії України, їх подружжя;

осіб, які отримали посвідку на тимчасове проживання відповідно до частини двадцять четвертої статті 4 Закону України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства”, їх подружжя;

неповнолітніх дітей, які мають законні підстави для набуття громадянства України.

Також законопроектом передбачається можливість отримання дозволів на імміграцію або набуття громадянства України на підставі паспортних документів, строк дії яких закінчився, а також можливість отримання посвідок на тимчасове проживання іноземцями та особами без громадянства, залученими до захисту України у складі сил територіальної оборони або добровольчих формувань територіальної громади.

Комітет з питань транспорту та інфраструктури рекомендує Верховній Раді України за наслідками розгляду законопроекту в першому читанні прийняти його за основу.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює до законопроекту деякі зауваження, однак узагальнюючого висновку не надає.

Міністерство фінансів України, в межах своєї компетенції, зазначає про відсутність зауважень до законопроекту та вказує, що реалізація його положень не впливатиме на показники бюджетів.

Державна прикордонна служба України підтримує проект Закону.

Служба безпеки України повідомила Комітет про відсутність зауважень до законопроекту.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини надає до проекту Закону деякі зауваження і пропозиції та зазначає про підтримку законопроекту за умови їх врахування.

Під час обговорення законопроекту народні депутати – члени Комітету вказали на актуальність його положень у контексті необхідності оптимізації та вдосконалення процесів, спрямованих на врегулювання на період дії воєнного стану деяких питань щодо реалізації іноземцями своїх прав та обов'язків, зокрема тими, які фактично позбавлені можливості виконати свої зобов'язання та завершити процедуру набуття громадянства України у зв'язку з розірванням дипломатичних стосунків України з державами їх походження.

За підсумками розгляду законопроекту Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України, реєстр. № 9585 від 07.08.2023, поданий Кабінетом Міністрів України, включити до порядку денного десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України - Голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

